

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 38.569/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 10 juni 2005 door de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap", heeft op 14 juni 2005 het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling als volgt gemotiveerd:

- "1. Het ontwerp van decreet dient in werking te treden op 1 juli 2005 omwille van het feit dat nieuwe aanvragen voor studiefinanciering met betrekking tot het academiejaar 2005-2006 reeds vanaf 1 juli kunnen worden ingediend bij de afdeling Studietoelagen. Vanaf dat ogenblik start de afhandeling van de dossiers. Immers, artikel 42 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap voorziet in de afhandeling en, eventuele, uitbetaling van de dossier binnen de twee maanden na de indiening van de aanvraag indien het dossier volledig werd ingediend.
2. Het ontwerp van decreet bevat wijzigingsvoorstellen aan de nationaliteitsvoorwaarden waaraan een student moet voldoen om in aanmerking te komen voor studiefinanciering. Recente evolutie in de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, meer bepaald het arrest Bidar dd. 15 maart jongstleden, noopt ons ertoe onze wetgeving te herzien zodat ook Europese burgers in aanmerking kunnen komen voor studiefinanciering. Teneinde een veroordeling van België door het Hof van Justitie te vermijden, dienen de nationaliteitsvoorwaarden gewijzigd te worden zodat de nieuwe voorwaarden toepassing kunnen vinden voor aanvragen voor een studiefinanciering met betrekking tot academiejaar 2005-2006.
3. De afdeling Studietoelagen dient de burgers, i.c. de student, tijdig op de hoogte te brengen van de aanpassingen aan de wetgeving met betrekking tot studiefinanciering.
4. Wijzigingen aan de wetgeving met betrekking tot studiefinanciering brengen wijzigingen aan het informaticasysteem van de afdeling Studietoelagen van het departement Onderwijs met zich. Op grond van de uiteindelijk aangenomen decretale tekst zal zeer intensief moeten worden nagegaan welke aanpassingen zich in concreto opdringen. Op grond van dit onderzoek zal een lastenboek moeten worden opgemaakt en een overheidsopdracht moeten worden uitgeschreven.
5. Met betrekking tot het luik studentenvoorzieningen bevat het ontwerp van decreet wijzigingen aan het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. De meeste van de voorgestelde wijzigingen bleken onmisbaar te zijn voor de start van het academiejaar 2005-2006. Immers, de wijzigingen die worden voorgesteld met betrekking tot het luik Studentenvoorzieningen hebben betrekking op de beheersovereenkomsten die overeenkomstig het decreet van 30 april 2004 uiterlijk 1 juli 2005 met de

.../...

verschillende instellingen voor hoger onderwijs of studentenvoorzieningen dienen te worden afgesloten en op 1 januari 2006 in werking treden. Bij de besprekingen van de beheersovereenkomst werd duidelijk dat sommige bepalingen in het decreet van 30 april 2004 niet afgestemd waren op de realiteit. Om deze afstemming mogelijk te maken, dienen wijzigingen aan het decreet van 30 april te worden doorgevoerd.

6. Het decreet van 30 april 2004 stelt 1 juli 2005 als uiterste datum voor het afsluiten van de beheersovereenkomst. Aangezien de beheersovereenkomst zijn rechtsgrondslag vindt in het decreet van 30 april 2004, en de wijzigingen aan dit decreet op 1 juli 2005 nog niet (lang) zullen zijn goedgekeurd, wordt in het ontwerp van decreet voorgesteld deze datum uit te stellen tot 15 november 2005. Op die manier zullen de beheersovereenkomsten die op die datum zijn gesloten met de diverse instellingen/studentenvoorzieningen en de betrokken regelgeving met elkaar in overeenstemming zijn. Er dient dan ook zo snel mogelijk duidelijkheid te bestaan over het ontwerp met betrekking tot het verdagen van de datum voor het afsluiten van de beheersovereenkomsten.
7. Het desbetreffende ontwerp van decreet dient in werking te treden op 1 juli 2005, zodat het van toepassing is voor alle aanvragen voor studiefinanciering voor het academiejaar 2005-2006 en zodat ook het luik studentenvoorzieningen wordt aangepast voor de start van het nieuw academiejaar. Rekening houdend met de gebruikelijke parlementaire behandelingstermijn (commissie en plenaire vergadering) van anderhalve maand en het zomerreces van het Vlaams Parlement van half juli tot eind september, dient te worden gesteld dat met het oog op de inwerkingtreding op 1 juli 2005, het huidige ontwerp slechts tijdig kan worden aangenomen indien het zo snel mogelijk wordt ingediend bij het Vlaams Parlement".

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ⁽¹⁾, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

⁽¹⁾ Aangezien het om een ontwerp van decreet gaat wordt onder rechtsgrond de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het ontwerp van decreet strekt tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, dat in werking is getreden op 1 juli 2004.

VORMVEREISTEN

De gemachtigde van de Vlaamse Regering heeft verklaard dat over het ontwerp het advies van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) en van de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV) is gevraagd. De Vlaamse Minister van Werk, Onderwijs en Vorming heeft deze adviezen evenwel nog niet ontvangen, zodat ze niet aan de Raad van State, afdeling wetgeving, konden worden meegedeeld.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het advies van de VLOR of de SERV nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, voor een nieuw onderzoek aan de afdeling wetgeving worden voorgelegd.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. In advies 36.625/1 van 24 februari 2004 over een voorontwerp van decreet "betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap", dat heeft geleid tot het decreet van 30 april 2004 dat thans wordt gewijzigd, heeft de afdeling wetgeving van de Raad van State opgemerkt dat, gelet op de internationale verplichtingen, de stellers van het ontwerp in staat zullen moeten zijn om aan te tonen dat, rekening houdend met de economische mogelijkheden en de situatie van de overheidsfinanciën eigen aan de Vlaamse Gemeenschap, het geheel van de ontworpen maatregelen toelaat om een verantwoord stelsel van studiebeurzen in het leven te roepen ⁽²⁾. Die opmerking geldt ook voor het voorliggende ontwerp.

⁽²⁾ Zie *Parl. St.*, Vl. Parl., 2003-2004, nr. 2208/1, 71-73.

2. In de memorie van toelichting wordt bij de bespreking van artikel 6 van het ontwerp verwezen naar de rechtspraak van het Hof van Justitie, inzonderheid naar het recente arrest Bidar ⁽³⁾, die tot een aanpassing van artikel 12 van het decreet van 30 april 2004 noopt. Binnen het korte tijdsbestek dat de afdeling wetgeving is gelaten voor het onderzoek van het ontwerp, kon niet worden nagegaan of de ontworpen regeling terzake op alle punten voldoet.

In het licht van de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, lijkt in het ontworpen artikel 12 van het decreet van 30 april 2004 te moeten worden gerefereerd aan de "Europese Economische Ruimte" in plaats van aan de "Europese Unie".

3. Ter wille van de rechtszekerheid dient duidelijker tot uiting te worden gebracht wat in het ontworpen artikel 61, § 1, 3°, b), van het decreet van 30 april 2004 (artikel 13 van het ontwerp) wordt verstaan onder de term "ontwikkelingsland". De omschrijving "ontwikkelingsland, bepaald volgens de criteria van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling" is in dit opzicht te weinig concreet en bovendien is het onduidelijk waar die criteria worden bekendgemaakt.

⁽³⁾ H.v.J. 15 maart 2005, nr. C-209/03, concl. GEELHOED.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME